

עין משפט
נר מצוה

מו:

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

מסורת הש"ס

שדרה שאני לוקח. ל"ג וזו מדקאמר הלא נפישת אמר וזו:

בשמי האמא ואדברתא דלאו שטרי אדרכתא אמא לאו

לא וזה בקרקע עד שכתבו לו שטרי חלטאמא וכן בסמוך דקאמר איהו דאפסיד אנפשיה דבעי ליה למקדשה או אצעי ליה למכתב שטר מכירה בשטרי אדרכתא שעדיין הקרקע היא בידו צמה אפסיד אנפשיה והלא יכול לטעון פרעמי וי"ל דשטרי אדרכתא נקט אליה דרבה דלית ליה צפרק המפקיד (למקן דף לה: ושם) דאכל פירי מבי מטא אדרכתא לדידי א"כ לא יוכל לומר עוד פרעמי כיון שכבר וזה בקרקע ולרבה דלית ליה מבי שלמו יומי דאדרכתא לדבריו יעמיד מתני' בחלטאמא גרידא ויש ספרים דל"ג אדרכתא:

אע"פ שכתוב בו הנפק לא יחיד. תימה דלמא שטרי דאירי בנאן חייב מודה דמאמר שמה כתב ללות ולא ליה לך לא יחיד דחיישין לפרעון אכל אס ליה מודה יחיד דלא חיישין לקנויאל ולא לשמא פרעו ורובה לחזור וללות בו כדי להרוס פשיטי דספרא וקשה דלקמן (דף ה:) א"ר יוחנן שטר שכתוב ומנו בו ביום וכחיו בו הנפק יחיד ומקוי לה רב כהנא כשחייב מודה ודוקא שכתוב בו ביום אכל אין כתוב בו ביום לא יחיד או משום פשיטי דספרא או משום קנויאל וכן לעיל (דף ג:) אוקי ר"י מתני' דמלא שטרי חוב לא יחיד כחייב מודה ומשום קנויאל דסברי רבנן דאין בו אחריות גבי (לוי) נמי ממשעבדי (ו) ומתני' כותים דרבי יוחנן וי"ל דלמורא ניהו ואלוהי דרבי יוחנן דרב כהנא יעמיד הכא מלתא דרבי יוחנן אף כשחייב מודה ומשום קנויאל ורבי אבהו דמפרש דוקא כשאין חייב מודה אכל כשחייב מודה יחיד דלא חייש לקנויאל יעמיד נמי מתני' דלעיל כשחייב מודה ומשום שמה כתב ללות ולא ליה כרז אסי אכל היכא דליכא למיחש לכתב ללות ולא ליה כמו בשטרי הקנאה או כתוב בו הנפק כי הכא יחיד דלא חיישין לקנויאל וגמרא דנקט לעיל טעמא דקנויאל סבר כלאי דלמא עדיו בתמזומו וכן לו או אקרי ומבי לא אמרינן:

ומשום דהוחזק כפרן תו א"א פרע כ"ל. ואף על גב דלמרינן לקמן (דף ה:) הוחזק כפרן לזאתו ממון הכא דנפל שאני דמוכח מלתא דמשום הכי לא היה מזהר לשומרו לפי שפרעו הלוה:

חייב שוים אלא כגון שהוחזק כפרן אמר רבא ומשום דהוחזק כפרן חדא זמנא תו לא פרע כלל אלא אמר רבא מתניתין בשמא חלטאמא ואדרכתא וכדרכי זירא: וכפרן הואיל ואתא לידן גימא במא מלתא דאמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אמרו לו "צא תן לו

ב"ד הוא: ירמיה ברי גרסינן: שהוחזק. ליה זה כפרן פעם אחת לפיכך אין נאמן לומר פרע כלל. בתמיה. ואי חיישין לפרעון זה שלא מזהר לשמור שטרי יפסיד: לא קן לו. שפסקו לו דיו ב"ד שזיוו עליו לתת לו:

ואמר

משום כדי חייו. מה שנתלה מלודתי היום מקני חכמים שיהיו דבריו קיימין שמה לרין הוא למוות דבר מועט אכל מה שנתלה מלודתי כל חדש או כל שנה אין שם משום כדי חייו: **קנויאל** לך מעכשיו. ששאלתה לא אוכל לחזור בו: **קנה**. אם יקנה ואין יכול לחזור כשלקחה: **בשדה פסס**.

שדה שאני לוקח ולא אמר וזו דסמכא דעמיה דמקבל מתנה לשמון עליו שיקח שדה ויתננה לו שערך שדות מלויות לוקח. אכל אמר לו שדה זו לא סמכא דעמיה דמקבל מתנה ולא האמינו דנימא ניהא ליה דליקו בהימנומיה ולא מסתבר כוונתה דרב כהנא: **והאלהים**. בשוועה רב אמר אפי' שדה זו דמכדי רב כמאן אמר לשמעיה כר"מ כו': **והא אשה נכדה** וזו דמיה. דיש כאלו שאין בידו להביא עצמו לכלל קדושין כאשר אין ביד זה לנפק את כעל השדה למכרה לו דעבד ושפחה אין בידם לשהיר עמאם ואין ביד אשה להמית את בעלה או אחרת ואמר רבי מאיר דלכשיאכלו לכלל קדושין מקודשת היא למפרע: **שטר הקנאה**. שקנו ממנו שאפי' לא ליה המעות שיעבד עצמו לשלם: **כל משכנא ב"ד**. קס"ד שטר שכתב בו הנפק שמתקין ב"ד. אלא כיון דליכא למיחש לשמא לא ליה שיהי אין מקיימין את השטר אלא כפי בעל דין כדלמרי' בהגוזל (ב"ק דף ק"ב:) לפרעון לא חיישין: **בשטרי חלטאמא**. שטר שכתב ב"ד למורא שטר על חבירו ומיניהו לשלם ולא שלם וירדו לנכסיו ושמו לבעל חוב אחד מהם ונתנו לו שטר שעל פי ב"ד כהנא לו: **אדרכתא**. שלא מאלו לו עכשיו נכסים וכתבו לו שירדוף לחזור על נכסיו ואם ימצא יגבה. אדרכתא לשון רודף ומשיג כמו שפרשם בשלח ולא אדרכיה (כתובות דף פ:) ולשון המקרא כתרו את בנימין הרדיפיהו מנוחה הדרכיהו (שופטים כו:) **שומא**. ששמו ב"ד לבעל חוב קרקע הלוה: **הדר**. אם יפרע לו מעות עד שנה: **אפסיד אנפשיה**. אם פרע ולא קרע השטר ואם דחה לומר אכל היה לו לומר כתוב לי שטר מיד שמה חוזר ומוכרה לי: **דמדינא ארעא** לא בעי למיידר. טעם נותן לדבריו שראוי למכור שטר מכירה עליה שקניה לו לחלוטין ומדינא לא בעי למיידר בפדיון אם לא מדעמו: **מרישא דקא וזין**. כלומר אין זה פדיון אלא מחילת קניין כאלו שלו היתה לפיכך הכותב שטר מכירה עליה חזי טועה והיה לו לזה לכתוב שטר מכירה הואיל ודחה מלהחזיר לו שטר של ב"ד: אי נמי **אפשיטי דספרא** וזיר ליה. שעל הלוה ליתן שטר הסופר ופעמים שאין לו מעות ללוה בשעת הלוואה והמלוה נותן שטר לכתיבת השטר וכשפרעו מעכב השטר בידו עד שיפרע השכר: **זייר**. לשון עולר כמו מעצרתא זיירא (ע"ז דף ס.) וכלשון המקרא וזר את הגזם (שופטים ו): **כל מעשה ב"ד**. והוא נמי מעשה

פרעמי ובההיא מנא יחזיר: וכן לא שפסקו לו דיו ב"ד שזיוו עליו לתת לו: ואמר

פרע כלל. בתמיה. ואי חיישין לפרעון זה שלא מזהר לשמור שטרי יפסיד: לא קן לו. שפסקו לו דיו ב"ד שזיוו עליו לתת לו: ואמר

(א) ימות כ"ג. (ב) שם כ"ג. (ג) שם כ"ג. (ד) שם כ"ג. (ה) שם כ"ג. (ו) שם כ"ג. (ז) שם כ"ג. (ח) שם כ"ג. (ט) שם כ"ג. (י) שם כ"ג. (יא) שם כ"ג. (יב) שם כ"ג. (יג) שם כ"ג. (יד) שם כ"ג. (טו) שם כ"ג. (טז) שם כ"ג. (יז) שם כ"ג. (יח) שם כ"ג. (יט) שם כ"ג. (כ) שם כ"ג. (כא) שם כ"ג. (כב) שם כ"ג. (כג) שם כ"ג. (כד) שם כ"ג. (כה) שם כ"ג. (כו) שם כ"ג. (כז) שם כ"ג. (כח) שם כ"ג. (כט) שם כ"ג. (ל) שם כ"ג.

תורה אור השלם
ויעשה ויעשר והטוב בעיני יי למען יחטב לך וקאת וירשת את הארץ והטוב אשר נשבע יי לאבותיך: דברים ו י ח

הנהגות הב"ח
(א) גמ' אף אן גמ' מתנא:

גליון הש"ס
גמ' אמר רבא סבבא. פסין וזינין י"ב פ"ב פסין: שם א"ר שבער נפשיה. עין כרין פיק דקיסין דף ר"ד ע"ב:

מוסף רש"י
האומר לחבירו כו'. קודם שיקח את השדה קנה. והוא מתנה ויבמות ע"ז. לאחר שיהלך לך יבמך. קסבר ה"א תנא אין קדושין חופסין ביממה לשון (קדושין פ"ב.) אינה מקודשת דהוה ליה דברים שלא כלי נעלם יעבשו אין ידיו לקדשה (שם.) כיון דהשקט לא תפסי נה קדושין לקמיה נמי לא תפסי. דאין חלם מקנה דבר שלא כלי נעלם ויבמות ע"ז. לא חיישין לפרעון. אפילו אין חייב מודה (רע"ז) י"ד. כל מעשה ב"ד. כל מלתא דלמא לגיד לקיים דליכא למיחש לנחמן עולין שלא ליתן (דקמון) יח. וזייר יחזיר. דליכא למיחש לשמא נחמן. דהא ב"ד לא תנעם אלא דבר מקיים (קמון כ.) שומא

הדר. נכסי ליה ששמו ב"ד לבעל חוב חזרין אלו אם נתן מעות לבעל חוב: דף ה.

